UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 20. Quamuis Christus potuerit infinita sua præualere potentia, vt akias fecit, nunc quando capitur potestatem concessit vt euus ligarent, quo nos ab illis eriperet laqueis quos Adam nobis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-53092

Visual Library

dalum patiemini in me nocte iſta. Nec capiendum eſt ſicut aliàs, quaſi omnes, ſicut cum dicitur: *Omnia vanitas*: etenim non omnes ſed quaſi

Eccle. 1. 2. omnes ſectantur vanitatem. *Omnes declinaue-*

Pſ. 13. 3. *runt* Non vult dicere omnes ſed quaſi omnes: non ita hic intelligendum, ſed pro omnibus ſumitur, ita vt dicat, *Nemine excepto*, ſi iam velis Iudam excipere, ſed hic iam non erat Apoſtolus, ſed Apoſtata, & quamuis poſtmodum Petrus & Ioannes *ſequerentur à longe*, tamen in hac occaſione *Omnes fugerunt.* Quantum conicio nobis in memoriam reducit Euangeliſta omnium defectum, nam dicente Petro: *Et ſi oportuerit me mori tecum, non te negabo*: adiungit: *Similiter & omnes dixerunt.* Hi omnes ecce hic: nam Petrus & *Omnes fugerunt.*

V. Laus ſolitudinis D. Gre. Naz. *Tie paupe- rum amore.* *Eorelicto* Appoſitè ò Domine ſolus remanes, quia tu ille cui cantamus: *Tu ſolus Dominus, Tu ſolus Altiſſimus, Tu ſolus Sanctus*, Mirabilis eſt hæc ſolitudo. De qua ſic D. Gregor. Nazianzen. *Praclara res eſt ſolitudo & vita ab hominum catu & commercio ſemota: idque me docet Elia carmelus, Ioannis deſertum, & mons ille ad quem Ieſus ſape receſſit*, Iſraelitæ in deſerto Manna receperunt, legem & alia beneficia ſibi à Deo conceſſa. David Pſallebat: *Ecce*

Pſ. 54. 8. *elongaui fugiens, & manſi in ſolitudine.* Iſaac ſeceſſit in ſolitudinem vt feruentiùs vacaret

Gen. 24. 63. orationi: *Egreſſus fuerat in agrum ad meditandum.* Baptiſta prodromus in ſolitudine cœlos vidit apertos. Cum Noë, Abraham, Iſaac, Iacob, Moyſe, Samuel, & Dauid Deus non loquitur niſi in ſolitudine & monte ſolitario. De D. Paulo primo Eremi cultore ſcribit D. Hieronymus quòd centum tredecim annis ſpeluncâ ſua ſeu rupe concaua non ſit egreſſus, De D. Antonio litteris tradit D. Athanaſ. quòd vixerit quaſi ſemper in ſolitudine, De D. Hylario narratur dum ad illuſtrem Sanctitatis illius famam populi multitudo confluerer, lacrymas dolens effundebat, quòd in ſolitudine multitudinem inueniſſet, O cella mea, nauis optima. quæ tanta ad portum me ducis ſecuritate! O arca, de qua niſi egrediatur anima, non perit, & ſi egrediatur, non eſt vbi pedem figat niſi ſuper fœda cadauera mortuorum! O ſolitudo, quæ me à mundi defendis inſidiis! Porro non eſt hæc tua Domine ſolitudo; quamuis enim ſolus à diſcipulis relinquaris, multitudine tamen circumuc ingeris apparitorum: *Eorelicto*; quem omnes prius ſequebantur, ſolum deſtituunt, illum qui tot antea comites habebat [illegible] nauem deſcendere cogeretur ex ea prædicaturus, *Eorelicto*; ab iis qui paulo ante ſe [illegible] adeo cenſebant quia illi collaterales [illegible] poſſent Hieruſalem. Et ignoras quid ſit Chriſtum deſerere? Si timore mortis fugam arripis, an neſcis quòd vbi ille non eſt [illegible] illa? Sed illum deſere, ſic D. Athanaſ. [illegible] illum ipſum à quo fugis in vita, ſequeris in morte: & hunc à quo primò fugis ne moriaris, nunc dum viuis, mortuum ſequêris, vt cum illo moriaris. Curre Petre quo te fert voluntas, cito namque ducêris ab alio, Quo tu non vis.

§. 20. *Quamuis Chriſtus potuerit [illegible] ſua praualere potentia, vt alias ſemel, nunc quando capitur poteſtatem conceſſit vt eum ligarent, quo nos ab illis eriperet laqueis quos Adam nobis poſuerit.*

CVm iam omnino certi eſſent de perſona Chriſti, ſeque liberos cernerent vt manus Chriſto inicerent eumque caperent, dicunt Euangeliſtæ: *Cohors autem & Tribunus & miniſtri Iudæorum comprehenderunt Ieſum, & ligauerunt, & adduxerunt ad Caipham.* Milites & miniſtri Dominum comprehenderunt ligaruntque fortiter catenis & manicis, & [illegible] cumuallantes militibus armorumque ſtrepitu ex horto ſe proripuerunt verſus domum Caiphæ magno tumultu & commotione [illegible] parua ferocientes, ſibique perſuadentes [illegible] prædam occupaſſe quâ mundus non [illegible] opulentiorem. Potuiſſet ſe Chriſtus defendere ſi voluiſſet, & vngues infinitæ ſuæ [illegible] potentiæ, quos educere cœperat quando [illegible] Leo ſuæ vocis tantum terrore illos in terram proſtrauit exanimes, ſed Leonis figuram in Agni mutauerat manſuetiſſimi. Quando lupi inueniunt ouem, & Paſtor vicinus adeſt [illegible] vociferatur, latrantque canes, recedunt omnes & fugiunt, verùm quando eam ſolam cernunt, quodque pro libitu eam poſſint inuadere, quam ferociter illam aggrediuntur? Occidunt illam, membratim diſcerpunt, deuorant & deglutiunt. Ouicula eſt Chriſti humanitas [illegible]

Tallor eſt verbum æternum illi vnitum, ouile eſt Hieruſalem, canes multitudo miniſtrorum, lupi ſunt Scribæ, Phariſæi, ſacerdotes, & Principes, quanto tempore circuierunt lupi illi ouem hanc deuoraturi, hanc Chriſti humanitatem apprehenſuri, ſed modo paſtor illam defendebat, id eſt Verbum non hoc eis permittens, quia *Nondum venerat hora eius*: aliàs
Ioan.7.30. canes timorem incutiebant, quia *Timebant plebem*: iterum quia latebat ouis in ouili Hieruſalem: *Ne forte tumultus fieret in populo*. Porrò hodie oui huic diuinæ occurrunt extra ouile Hieruſalem: *Egreſſus eſt Ieſus trans torrentem Cedron*, à Paſtore deſtitutæ: *Deus meus, vt quid dereliquiſti me?* Non comitantur illam moloſſi, etenim ſola eſt cum diſcipulis ſuis, per ſyluas vagatur *In villa Gethſemani*, ipſa ſe ipſam manifeſtat: *Ego ſum*. Quàm citò feſtinant lupi? Quàm acriter inſiſtunt, quàm ferociter mordent, quàm inhumanè dilacerant, quàm fortiter ſtringunt, quàm excipiunt immaniter? Quis capit, quis ligat, quis premit, quis conuitit, quis conſpuit, quis malè dicit, quis blaſphemat? Milites & miniſtri vt lupi carniuori eius ſanguinem haurire ſitientes qualiter tractant illam, quàm intolerabiliter!

Comprehenderunt ergo illi Chriſtum: *Cohors ergo & Tribunus & miniſtri Iudæorum comprehenderunt Ieſum*. Hic completur illud
Pſal.21. de Pſalterio: *Capiebant in animam iuſti, & ſanguinem innocentem condemnabunt*. Quid maioris momenti quam libertas? Et quomodo voluit Chriſtus vt intelligeretur eſſe ſe liberum
Matt.17. in eo quod dixit Diuo Petro: *Ergo liberi ſunt filij*, ac nihilominus illam vult perdere & permittere vt comprehenderetur? O felix captiuitas! O beatæ manus quæ Chriſtum capiunt & beatus ille qui Chriſtum comprehendit, ſed non ſicut illi *Comprehenderunt*. Ait
D.Aug. Tract. ... in Ioan. Diu. Auguſtinus *Dum comprehendunt ab illo recedunt, quem comprehendunt*. Notate maledicti, dum enim ſtudetis illum comprehendere, fugit ipſe à vobis, & numquam viam aperuiſtis eius libertatis latiorem, quam dum eum capere contendiſtis & hoc modo captiuate. Captiuarunt illum & ligarunt, vt Dauidis oraculum impleretur: *Funes peccatorum circumplexi ſunt me. Funes extenderunt in laqueum*. Et illud Ezechielis: *Fili hominis data ſunt ſuper te vincula*. Alia ſunt vincula Domine quibus nos conſtringis: *In funiculis Adam in vinculis charitatis*. Alia ſunt Domine vincula illa quæ cum eis ligati eſſemus dirupiſti: *Vincula eius dirumpam & non dominabuntur ei amplius alieni*. Ligarunt Chriſtum, vt Iudæ præcautioni ſatisfacerent monentis: *Tenete eum & ducite caute*. Similiter quia vt notat Hugo de S. Victore, eo tempore non ligabantur, niſi cauſæ capitalis rei, & ligare aliquem ſignum erat mortis, O admirabile myſterium! primò namque ad Chriſtum accedunt velut ad latronem, & poſtmodum ligant eum vt virum mortis reum: *Illum ligant* (inquit D. Cyrill.) *qui vt eos ſolueret aduenerat. Eum ligant* (ita D. Aug.) *à quo ſolui deberent*. Illum ligate fortiter, etenim vobis aſſirmo, quod quando cognoſcetis quia ipſe eſt, illi ſitis gratias acturi: *Dirupiſti vincula mea, tibi ſacrificabo hoſtiam laudis*. Eia agite Hebræi videte quid agatis: illas etenim ligatis manus quæ cœlos condiderunt, quæ mouent orbem, quæ de Ægypto vos duxerunt, quæ vos ſeruitute liberarunt. Cum illas ligetis ne conqueramini poſtmodum ſi comprehendamini & toleretis ignominiam, nec ſit qui vobis faueat, qui liberet, qui conſoletur, quia manus illas ligaſtis; interea dum eas haberet liberas: *Singulis manus imponens, curabat omnes*: Modò verò dum eas ligatis: *Multis diebus eritis ſine ſalute*. Ligate illum nec vobis ſufficiat ligare ſimpliciter, ſed fortiùs conſtringite & multiplicate nodos, & ita fecerunt in domo Annæ: *Miſit eum Annas ligatum ad Caipham*, & de Caipha ad Pilatum: *Vinctum duxerunt eum & tradiderunt Pontio Pilato*. Quod ſi vobis non videatur fortiter ſatis ligatus, clauis eum configite acutioribus, nec vos audiam poſtmodum expoſtulantes, quòd tanto vos tempore deſerat, quando *Non relinquetur in te lapis ſuper lapidem*. In Hieruſalem tota hæc erit ruina, nec illam impediet. Nec vobis cæcitas auferetur, eum illi manus conſtrinxeritis, nec vobis faciet vt cæco illi quo vos illuminet, lutum de ſaliua ſua, quo liniat oculos veſtros detque vobis ſalutem.

Dicere non poterimus Domine illud Dauidis de Abner: *Manus tuæ ligatæ non ſunt*: porrò noui quod vincula ſoluere valeas multò faciliùs quam Samſon, vt patuit in eo quod hactenus operatus es: qui namque vincula potuiſti mortis diſſoluere in Lazaro eaque &c.

Pſ.11.61. Pſ.139.6 Ezec.3.25 Oſe.11.4.

D.Cyrill. In Ioan.c.37 D. Aug. Tract. 112 in Ioan. Tom. 9.

III. Iudæis nocuit quod Chriſtũ ligauerint.

Luc. 19. 44.

2.Reg. 3. 34.

tam fortia, qualia erant ſepulchri, in quo
Ioan.11. *Nulla eſt redemptio*, & imperare: *Soluite eum*
44. *& ſinite abire*, & iumenta ſic vt Domini
Marc.11. eorum non contradicerent: *Soluite & addu-*
2. *cite mihi*: & brachia tantorum militum in
in vnico verbo *Sinito* in ordine ad diſci-
pulos, vt illos non tangant, & illos qui
veniebant vinculis armati, quibus religarent:
non minus tuo te potuiſſes verbo vinculis
eximere. Poterant aduolare cælites integris
legionibus vt manus tibi diſſoluerent &
Pſ.2.3. vincula dirumperent: *Dirumpamus vincula*
eorum: ſed non ago Domine, cum enim
noſtræ ruinæ principium fuerit ſolutio
manuum, dum eas Adam ad fructum exten-
deret vetitum prædo ſacrilegus *Inuito*
Domino. Permitte te ligari vt latronem, qua-
tenus his vinculis ſoluantur illa, quibus
Prou.5.22 homo ligatus detinetur: *Funibus peccatorum*
Comprehenditur impius: omneſque poſſimus
Pſ.106.14 tibi decantare: *Dirupiſti vincula mea, vincula*
eorum diſrupit. Porro iam intelligo Domi-
ne, quod te nolint Pontifices eſſe liberum:
quia liber illo argius vt hypocritas & la-
trones, eorum prohibes viuras, reprehendis
impietates, flagellum componis quo cædas
eos temploque exturbes: non te liberum
appetunt: ſed hoc me non latet, quod licet
ligatus funibus conſtrictus, tamen *Non eſt*
Iſa.59.1. *abbreuiata manus Domini vt Saluare nequeat*:
iam vidimus quod eum etiam ligatum vin-
cula detinere non potuerint quo minus
Malchum curaret auremque quam abſtule-
rat ei Petrus, ſuo loco reſtitueret, Mane
Domine ſic ligatus, etenim ita nobis modò
conuenit vt ligeris, nec vincula illa noſtræ
ſuſpendent beneficia redemptionis.

§. 21, *Oſtendit ſe Chriſtus verum Deum in patientia qua pertulit alapam ſibi a milite inflictam in domo Pontificis.*

☞ 52 CHriſtum igitur ligatum, vt dictum eſt, ex
horto eduxerunt, & *Adduxerunt ad*
Caipham, Heu hortum Gethſemani, iam totam
tuam perdis pulchritudinem, dum à te Chri-
ſtus auellitur. Florem habebas de quo vatici-
natus erat Iſaias: *Egredietur virga de radice Ieſſe*
Iſai.11.1. *& flos de radice eius aſcendet*, fructus ſuauiſſi-
mus, fontem qui proprium ſuum poterat
dare ſanguinem, hoc modo diſcedit [illegible] te,
cumque tibi deprædantur. Porro Domine [illegible]
extrahant te homines de Paradiſo [illegible]
violenta, cum eadem manu illos eiecerit An-
gelus de Paradiſo, *Ille Cherubim* vigil ad
oſtium horti tibi gladio ſuo ferox occurrat,
Framea ſuſcitare ſuper paſtorem: etenim Diui
Ambroſius & Rupertus aiunt, gladium illum
ignitum quem Deus ibi ſtatuit non niſi portus
ſignare purgatorij, quod neceſſe eſt vt tranſea-
mus: nemo etenim cœlum purgandus ingre-
ditur. Cum ipſa natura eſſet immunda, quam-
uis particulares fuiſſent mundi, tranſire tamen
non poterant: gladius hic detinuit Dauid,
Abraham, cæteroſque Patres antiquos ne cœli
Paradiſum intrarent, antequam Chriſtus mo-
reretur, ob infectionem & maculã naturalem,
non perſonalem. Occurrat igitur tibi Domine
gladius hic: *Framea ſuſcitare ſuper paſtorem*
Tota deuoluatur modo pœna in te, quam
natura debet, & abſoluar ego, & naturæ nul-
lum ſit purgatorium niſi perſonis, ſicut Et
adduxerunt eum vinctum ad Caipham.

Magno igitur feſtiui gaudio concurrebant
milites & miniſtri Chriſtum adducentes
captiuum. Pertranſierunt cum illo domum
Annæ, vt in hoc illi gratificarentur eumque
hoc ſpectaculo recrearent deinde produxerunt
illum in domum Caiphæ. Diuerſæ ſunt hæ
duæ domus, quamuis nonnulli dubitent: quia
ſuſtinent eandem fuiſſe domum ſed permagni
cum diuerſis habitaculis in quibus habitabant
ſocer & gener; verumtamen extra controuer-
ſiam eſt fuiſſe diſtinctas lociſque diſiunctis
ſituatas. In hoc completur figura antiqua
ſacrificij vaccæ rufæ, quod ſupremum omnium
fuit ſacrificium, præfiguratiuum mortis Chri-
ſti: etenim præcepit Deus vt primò duceretur
ad Moyſen quatenus eam diligenter inſpiceret
verum eſſet digna aptaque ſacrificio: & deinde
Eleazaro ſummo ſacerdoti, vt de eius ageret
ſacrificio. Ita Chriſtus Dominus noſter, ante-
quam tempus accedat ſacrificij, quod de ſe ipſo
offerret in ara crucis, accedat primò ad do-
mum Annæ, & deinde ad ædes Caiphæ
ſummi ſacerdotis: *Cum eſſet Pontifex anni illius*.
Hic totum conuenerat Concilium Chriſtum
exſpectans. Vt oblatus fuit ſummo Pontifici
& coram toto conſtitutus Concilio, cum illi
nullum aduerſus Chriſtum proceſſum inſti-
tuiſſent, nec informationem aliquam, qui